

Naturmål for Nr. Lyngvig

Dato for udarbejdelse: januar 2023

Dato for gennemgang med forpagter: xx/xx 20xx

Evt. Revision: **version 1, revideret den xx/xx 20xx**

Formål med dokumentet "Naturmål"

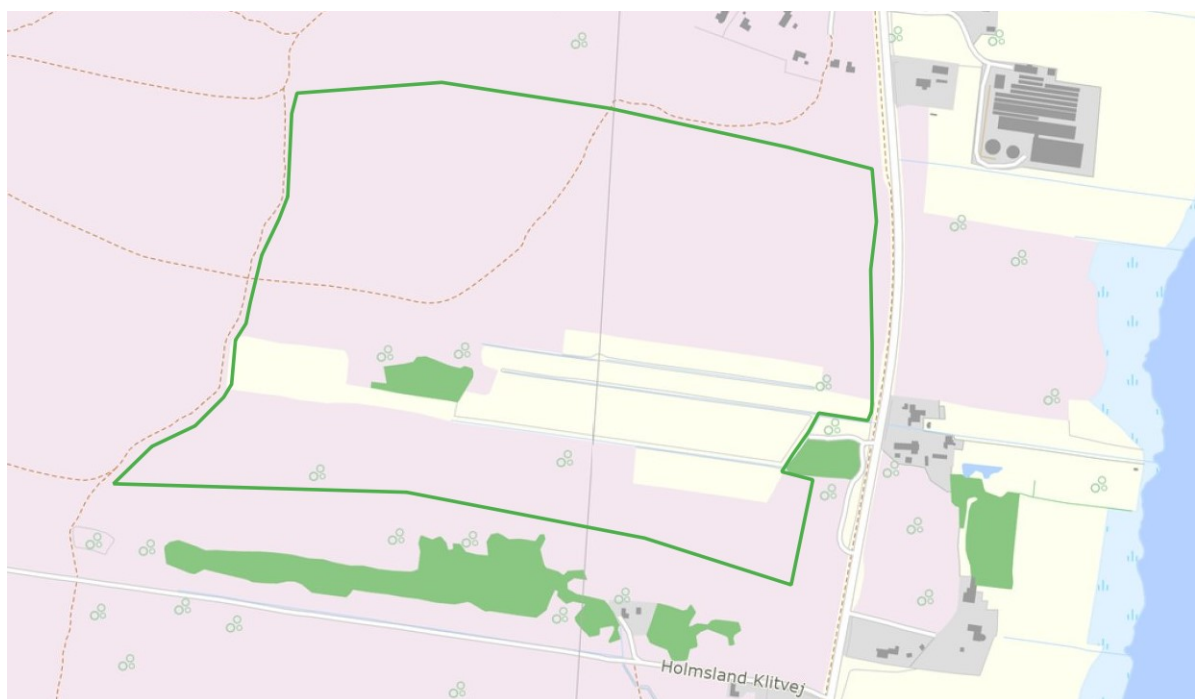
Formålet med forvaltning af arealet er at fremme og udvikle naturværdien og biodiversiteten, samtidig med at friluftslivets muligheder sikres, samt at landskabselementer og kulturhistorie bevares.

Naturmål:

- udarbejdes med henblik på at styrke dialogen mellem Naturstyrelsen og arealets forpagter/dyreholder.
- beskriver hvad forpagterens/dyreholderens indsats skal bidrage til, således at forpagter/dyreholder får indsigt i det konkrete formål med forvaltningen af arealet og derved aktivt kan bidrage til at fremme arealets naturværdier.
- tager udgangspunkt i de relevante planer for området herunder driftsplaner, Natura 2000-plejeplaner og fredningskendelser.

Lokalitet

35 ha klithede og vedvarende græs mellem sommerhusområderne Nørre Lyngvig og Holmsland Klitby. Mod øst grænser arealet op til Holmsland Klitvej. På de øvrige sider er arealet omgivet af klithede.

Formålet med naturforvaltningen på arealet

Formålet med plejen er, at skabe sammenhæng mellem græsarealet og det omkringliggende hedelandskab. De markante grænser mellem landbrugsjorden og heden skal udviskes, for at opnå en mere naturlig overgang, hvor karakterarter fra heden også kan indfinde sig. Der ønskes et landskab der bærer mindre præg af dyrkning og kulturarter, men udvikler sig i en retning mod lynghede, med en højere naturværdi.

Plejen skal sikre et lavt næringsstofniveau på arealet, for at tilgodese de nuværende indikatorarter, samt fremme den flora vi ønsker på arealet.

Tilstand

Arealet er ikke omfattet af Natura2000. Heden som omkredser arealet er §3 beskyttet.

Arealet er en mosaik af klithede-typer, hvori der både er klitlavninger, dværgbusk-domineret klithede, græsdomineret klithede og grå/grøn klit. Der er flere klitlavninger med klokkelyng, og temporære søer, som er vandfyldte om vinteren, men ikke holder vand året rundt.

På de mest kuperede arealer er der grå/grøn klit med udbredt rensdyrlav, især på østsiden af klittoppe. I de mere flade områder blev der observeret store revling flader. Hedelyngen er lavt- og langsomt voksende, hvilket betyder at lyngen ikke bliver mere end ca. 30-40cm før planten når det senile stadie.

Hvor klitheden er domineret af næringsfattige naturtyper mod vest, ser det anderledes ud i øst, hvilket er sammenfaldende med vindretning fra de tidligere marker. Særligt nordøst for markerne er der græsdomineret hede med en meget kraftig vækst og førnelag.

Der er ikke udpræget tilgroning. Der blev observeret mindre arealer med blandt andet bjergfyr, men størstedelen af arealet er fri for tilgroning.

De tidligere marker er fugtige, og lysesiv er indvandret. Store dele har stadig det lineære markpræg, men mod vest er mosser ved at brede sig og en større andel af rosetplanter. Ved afgræsning vurderes det at arealet i løbet af få år vil gro ind i §3.

Særlige forhold

Der er ingen kendte fortidsminder på arealet.

Fokusarter og/eller struktur

Hedelyng

Indikatorart

Få eksemplarer

Tormentil

Indikatorart

Står talrigt nær arealet

Eng viol

Indikatorart

Talrig

Stjernestar

Indikatorart

Fåtal

Beskyttelse, arealudpegning og registreringer

Lokalitet	Naturværdi	International beskyttelse	National beskyttelse (NBL §3, fortidsminder mm.)	Fredning og/eller reservat
Nr. Lyngvig	Lokal bioscore: Op til 7	Natura 2000: <i>Ingen</i>	<i>Ingen</i>	<i>Ingen</i>
	HNV: Op til 7	Bilag IV: <i>Ingen</i>		

Driftshistorie

Græsarealet har været bortforpagtet som landbrugsjord i en lang årrække. De seneste år er der blot taget slæt på arealet. Den sydlige del af arealet, på ca. 6.4 ha, har været indhegnet og afgræsset. Arealet bærer derfor et tydeligt præg af dyrkning, hvor kulturgræsser dominerer vegetationen de fleste steder. Dyrkningen har skabt et tydeligt skel mellem den tidligere agerjord og heden. Arealet gennemløbes af 3 grøfter fra vest mod øst, som samles til et beskyttet vandløb øst for Holmsland Klitvej.

Klitheden har ikke været plejet.

Forvaltningstiltag (indtastes i forpagtningsdatabase)

Heden

Arealet afgræsses samlet, men det er forventningen at dyrene primært vil opholde sig på de tidligere marker.

De mest næringsfattige arealer har ikke behov for afgræsning, men det er forventning at dyrenes lejlighedsvis færdsel på disse arealer vil skabe noget dynamik ved optrædning.

Afgræsningen vil bidrage til at holde vegetationen i klitlavningerne kort til gavn for arter som klokkeensian og soldug.

Græsarealet

Indikatorarter fra den omkringliggende hede, som f.eks. hedelyng og tormentil, er få steder begyndt at indfinde sig på græsarealet langs skellet. For at tilgodese og fremme indvandringen af flora fra heden, afgræsses arealet, for at holde vegetationen lav og lysåben. Afgræsningen skal bidrage til en mere varieret struktur og plantevækst på arealet, og skabe en blød og naturlig overgang til hedelandskabet.

Lokalitet	Græsnings- tryk SK/ha	Dyre- racer	Tilskuds- fordring ja/nej - lokalitet	Tidspunkt for indsats ved udbinding brug: sommer, vinter, helårsgræsning	Andre indsatser brand, rydning, slæt, vandstandsforhold
Nr. Lyngvig	0,35 SK/ha	Kreaturer	Nej	Sommergræsning Gerne sent	-

Evt. Planteliste - indikator for naturtilstand

Disse arter, som indikerer god naturtilstand på lysåbne naturtyper, er fundet på arealet (arter med score mellem 4 og 7). Derudover findes følgende invasive og/eller problemarter (score -1).

Se appendiks 1 i Fredshavn et al (2012). Naturstyrelsens registreringsprojekt 2011-13.

<https://mst.dk/media/114434/tekniskanvisningtilfeltregistrering.pdf> og

Fredshavn, J.R. & Ejrnæs, R. (2007). Beregning af naturtilstand.

https://www.dmu.dk/Pub/FR599_2udgave.pdf

Art	Score
Soldug	6
Tormentil	6
Engviol	5
Klokkeensian	5
Klokkelyng	5
Vandnavle	4
Hedelyng	4
Stjernestar	4
Almindelig hvene	3

Art	Score
Mosebølle	4
Rynket rose	-1
Krybende pil	4
Sand-hjælme	3
revling	4
Alm. engelsød	4
Alm. star	4
Blåmunke	4

Evaluering (ved næste revision af forpagtningsaftale- max 5 år)

Emne	Opnåelse	Beskrivelse
Er beskrevne indsatser gennemført?	<i>Ja/nej/delvis</i>	
Er beskrevne målsætninger opnået?	<i>Ja/nej/delvis</i>	
Er der nye trusler eller problematikker identificeret?	<i>Ja/nej</i>	<i>Beskriv</i>
HNV eller bioscore stabil eller forbedret?	<i>Ja/nej</i>	
Hvis Natura 2000, er naturtilstanden jfr. NOVANA afrapporteringen forbedret?	<i>Hvis relevant</i>	
Skal arealets målsætning eller virkemidler revideres?	<i>Ja/nej</i>	
Er nye sjældne eller beskyttede arter registreret på arealet?	<i>Ja/nej</i>	<i>Hvis ja hvilke</i>
I hvilket omfang er indikatorer for god naturtilstand tilstede?	<i>Eksempelvis bar jord, tuer, mos, krat, naturlig hydrologi mv.</i>	
Er forvaltningstiltag beskrevet i naturmål revideret efter udbudsrunderen?	<i>Ja/nej</i>	
Andet		

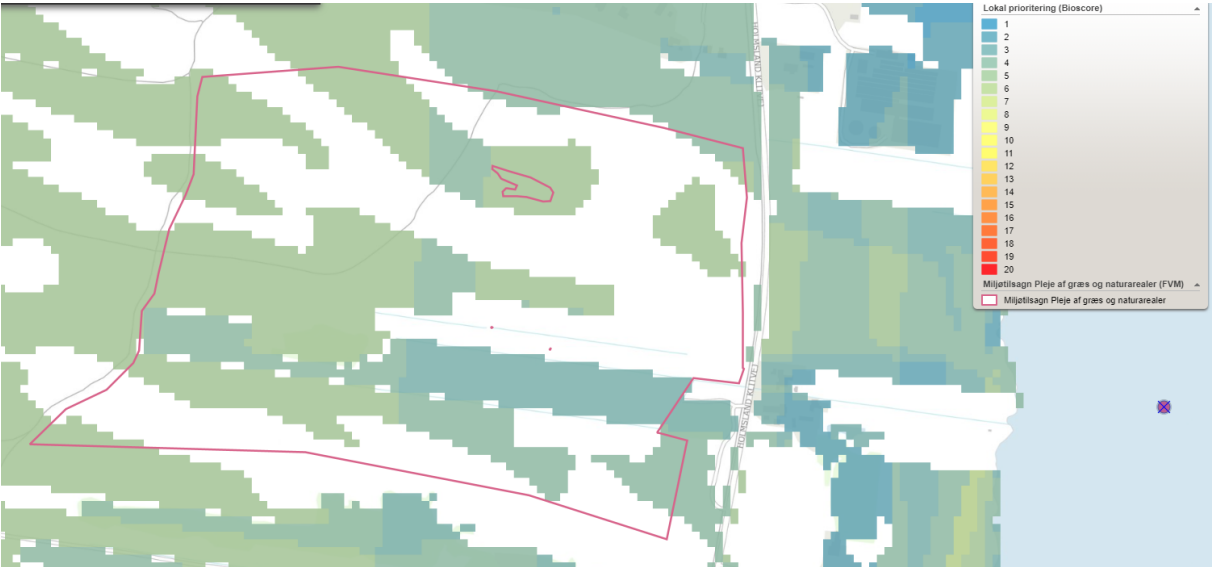
--	--	--

Bilag

Kort

HNV-score på arealet

Bioscore på arealet

Løbende notater om arealer og dyrehold

Beskrivelse af krav til forpagter/dyreholder om for eksempel årligt at rapportere aktivitet på arealet.

Dynamisk log af aktiviteter. Her kan dyreholder/forpagters ønsker og udfordringer beskrives.

Ved revision fokus på ændringer i forvaltningen.

Benyt evt. indberetningsskema af dyreudbinding og græsningstryk